

485

Besluit van 18 september 1995, houdende maatregelen van toepassing op gebieden van de Republiek Bosnië-Herzegovina onder controle van de strijdkrachten van de Bosnische Serviërs (Sanctiebesluit Bosnië-Herzegovina)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Buitenlandse Zaken, Directie Politieke VN-Zaken, van 22 juni 1995, nr. DPV/PZ-1290/95, mede namens Onze Minister van Financiën, Onze Minister van Verkeer en Waterstaat, Onze Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij en de Staatssecretaris van Economische Zaken;

Gelet op Resolutie 942 van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties van 23 september 1994, krachtens welke verscherpte sanctie maatregelen worden ingesteld voor de gebieden in de Republiek Bosnië-Herzegovina die onder controle staan van de strijdkrachten van de Bosnische Serviërs;

Gelet op verordening (EEG) nr. 2471/94 van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 10 oktober 1994, waarbij de levering van een aantal goederen en diensten aan de gebieden in de Republiek Bosnië-Herzegovina die onder controle staan van de strijdkrachten van de Bosnische Serviërs wordt verhinderd (PbEG L 266);

Gelet op de artikelen 2, 3 en 9 van de Sanctiewet 1977;

De Sociaal Economische Raad in kennis gesteld;

De Raad van State gehoord (advies van 7 augustus 1995, nr. WO2.95.0317);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Buitenlandse Zaken, gedaan mede namens Onze Minister van Financiën, Onze Minister van Verkeer en Waterstaat, Onze Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij en de Staatssecretaris van Economische Zaken, van 12 september 1995, nr. DPV/PZ-1743/95.

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1

Het is verboden te handelen in strijd met de artikelen 2, 6, 8 en 10 van verordening (EEG) nr. 2471/94 van de Raad van de Europese Gemeenschappen.

Artikel 2

Ontheffing van het bepaalde in de artikelen 2, 8, voor zover betrekking hebbend op niet-financiële diensten, en 10 van verordening (EEG) nr. 2471/94 van de Raad van de Europese Gemeenschappen kan worden verleend door Onze Minister van Buitenlandse Zaken, Onze Minister van Economische Zaken of Onze Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.

Artikel 3

Ontheffing van het bepaalde in de artikelen 6 en 8, voor zover betrekking hebbend op financiële diensten, van verordening (EEG) nr. 2471/94 van de Raad van de Europese Gemeenschappen kan worden verleend door Onze Minister van Buitenlandse Zaken en Onze Minister van Financiën.

Artikel 4

Ontheffingen krachtens de Sanctieregeling Bosnië-Herzegovina 1994 verleend, worden, voor zover zij hun gelding nog niet hebben verloren, geacht te zijn verleend op grond van dit besluit.

Artikel 5

Dit besluit wordt aangehaald als: Sanctiebesluit Bosnië-Herzegovina 1995.

Artikel 6

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 18 september 1995

Beatrix

De Minister van Buitenlandse Zaken,
H. A. F. M. O. van Mierlo

De Minister van Financiën,
G. Zalm

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
A. Jorritsma-Lebbink

De Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,
J. J. van Aartsen

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
A. van Dok-van Weele

Uitgegeven de *zeventiende* oktober 1995

De Minister van Justitie,
W. Sorgdrager

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van artikel 25a, vierde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State, omdat het uitsluitend opmerkingen van redactionele aard bevat.

NOTA VAN TOELICHTING

Deze nota van toelichting vormt een verklarende toelichting bij onderhavig besluit dat de strafbaarstelling bevat van handelingen in strijd met de bepalingen van de verordening (EEG) nr. 2471/94 van 10 oktober 1994 van de Raad van de Europese Gemeenschappen, gepubliceerd in het Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen L 266 van 15 oktober 1994.

Onderhavige toelichting vormt geen bindende toelichting nu bindende interpretatie van communautaire verordeningen is voorbehouden aan het Europese Hof van Justitie in Luxemburg.

De Verordening heeft betrekking op zgn. «beoogde natuurlijke of rechtspersonen» en iedere andere rechtspersoon in de gebieden in de Republiek Bosnië-Herzegovina die door de Bosnisch-Servische strijdkrachten worden beheerst.

Onder «beoogde natuurlijke of rechtspersonen» in de zin van artikel 1, vijfde lid van de verordening moet worden verstaan:

a. elke rechtspersoon die is opgericht of ingesteld en die rechtstreeks eigendom is of onder zeggenschap staat van

1. enige natuurlijke persoon, ingezetene of rechtspersoon, met inbegrip van elke commerciële, industriële of openbaar-nutsonderneming in de gebieden zoals hierboven genoemd;

2. enige rechtspersoon die is opgericht of ingesteld volgens de wetgeving van de gebieden zoals hierboven genoemd;

b. elke natuurlijke of rechtspersoon waarvan is vastgesteld dat hij optreedt voor of namens en ten voordele van enige commerciële, industriële of openbaar-nutsonderneming in de gebieden zoals hierboven genoemd of enige onder a genoemde persoon.

Politieke achtergrond

Op 22 september 1994 aanvaardde de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties Resolutie 942 inzake Bosnië-Herzegovina. Krachtens deze resolutie zijn sanctiemaatregelen ingesteld tegen de gebieden in de Republiek Bosnië-Herzegovina die onder controle staan van de strijdkrachten van de Bosnische Serviërs, omdat de crisissituatie in het land een bedreiging vormt voor de internationale vrede en veiligheid in de regio. Het sanctieregime heeft betrekking op het financiële dienstenverkeer, op het niet-financiële goederen- en dienstenverkeer en op het handelsverkeer met eerdergenoemde gebieden.

Tot op heden blijven de Bosnische Serviërs zich verzetten tegen de aanvaarding van het voorgestelde vredesplan voor het voormalige Joegoslavië. Een van de onderdelen van dit plan is de territoriale verdeling van de Republiek Bosnië-Herzegovina. Het verzet van de Bosnische Serviërs tegen het vredesplan gaat gepaard met veel geweld en ontoelaatbare schendingen van elementaire normen van internationaal humanitair recht. De praktijken van etnische zuiveringen als onderdeel van de terreur die door de Bosnische Serviërs wordt uitgeoefend, worden sterk veroordeeld door de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, onder andere op 22 september 1994 toen de Veiligheidsraad resolutie 941 aannam. Met de instelling van het sanctieregime voor de gebieden van de Republiek Bosnië-Herzegovina die onder controle staan van de strijdkrachten van de Bosnische Serviërs, is een zeer verstrekkend sanctieregime tot stand gekomen.

Nationaal is aan de bovengenoemde verplichtingen uitvoering gegeven door middel van de uitvaardiging van een sanctieregeling op basis van artikel 7 van de Sanctiewet (Sanctieregeling Bosnië-Herzegovina 1994).

De Sanctieregeling Bosnië-Herzegovina trad op 18 november 1994 in werking. Ingevolge artikel 8 van de Sanctiewet 1977 heeft een dergelijke sanctieregeling een geldigheidsduur van ten hoogste 10 maanden. Binnen deze periode moet zijn voorzien in een algemene maatregel van bestuur die hetzelfde onderwerp regelt. De grondslag hiervoor is gelegen in de artikelen 2 en 3 van de Sanctiewet 1977.

Aangezien de internationale verplichtingen krachtens Resolutie 942 (1994) van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties onverminderd blijven gelden, is het thans nodig een sanctiebesluit tot stand te brengen ter vervanging van de sanctieregeling. Het onderhavige besluit voorziet hierin. De inhoud van het besluit stemt overeen met de inhoud van de sanctieregeling.

Gevolgen voor het handels- en niet-financiële dienstenverkeer

Artikel 2 van verordening 2471/94 strekt tot een verbod op het verrichten van enigerlei economische activiteiten als gedefinieerd in artikel 1, eerste lid, van de verordening, door natuurlijke of rechtspersonen als gedefinieerd in artikel 1, vijfde lid, van de verordening. De artikelen 3, 4 en 5 van de verordening geven de omstandigheden aan op basis waarvan de hiervoor beschreven verbodsbepalingen door de Nederlandse autoriteiten niet van toepassing kunnen worden verklaard.

Artikel 8 van verordening 2471/94 strekt onder meer tot een verbod op het verlenen van niet-financiële diensten ten behoeve van enige zakelijke activiteit die in Bosnië-Herzegovina wordt verricht, met uitzondering van de diensten welke zijn omschreven in artikel 9 van de verordening.

De in artikel 2 en 8 van de verordening omschreven verboden vormen een aanvulling op de maatregelen die eerder, op basis van Resolutie 820 van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties van 17 april 1993 en verordening nr. 990/93 (EEG) van de Raad van de Europese Gemeenschappen, zijn ingesteld ten aanzien van de door de Bosnische Serviërs gecontroleerde gebieden in Bosnië-Herzegovina.

Krachtens deze internationale maatregelen, die in Nederlandse wetgeving zijn geïmplementeerd via het Sanctiebesluit Servië en Montenegro 1992, artikel 9a, is voor een groot aantal goederen een dubbel ontheffingssysteem ingevoerd ten aanzien van de invoer uit, uitvoer naar en doorvoer door deze gebieden (zie hiervoor de toelichting bij bovengenoemd Sanctiebesluit). In aanvulling op dit systeem, dat volledig van kracht blijft, zijn op basis van verordening 2471/94, artikel 11 en 12, nadere eisen gesteld aan de verzending van goederen en producten die de betrokken gebieden als bestemming hebben.

Gevolgen voor het financiële dienstenverkeer

De gevolgen voor het financiële dienstenverkeer zijn veelomvattend. Op grond van artikel 6 van de Verordening moeten de «fondsen of andere financiële activa of middelen» van enige beoogde natuurlijke of rechtspersoon of enig rechtspersoon in de betrokken gebieden worden bevroren en is het verboden ten behoeve van deze personen beheers- of beschikkingshandelingen te verrichten met betrekking tot deze fondsen. Daarnaast is het ingevolge artikel 8 onder meer verboden financiële diensten te verrichten aan enige natuurlijke of rechtspersonen ten behoeve van zakelijke activiteiten die in de betrokken gebieden worden verricht. Onder «fondsen of andere financiële activa of middelen» moet volgens artikel 1, vierde lid mede worden verstaan: contanten, liquide middelen, dividenden, rente of andere inkomsten uit aandelen, rente, obligaties, schuldbewijzen of bedragen verkregen uit een belang in, uit de

verkoop of andere wijze van overdracht van, of uit enige andere handeling met materiële en immateriële activa en eigendomsrechten. Ingevolge artikel 1 derde lid moet onder bevrozen van bovengenoemde fondsen worden verstaan: het nemen van maatregelen ter voorkoming van elke wijziging ten aanzien van omvang, bedrag, plaats, eigendom, bezit, aard, bestemming of elke andere wijziging die het mogelijk zou maken dat de betrokken fondsen of andere financiële activa of middelen worden gebruikt.

De verboden zijn beperkt tot fondsen of andere financiële activa of middelen die toebehoren aan enig beoogde natuurlijke of rechtspersoon in de zin van artikel 1 vijfde lid van de Verordening en enige andere rechtspersoon in de gebieden in de Republiek Bosnië-Herzegovina die door de Bosnisch-Servische strijdkrachten worden beheerst.

Op grond van artikel 7 van de verordening kan ontheffing worden verleend voor betalingen zoals genoemd onder a en b van dat artikel, mits de lid-staten geen ontheffing verlenen voor betalingen aan personen buiten hun grondgebieden tenzij zij zich ervan hebben vergewist dat deze betalingen zullen worden gebruikt voor, of in verband met, de activiteiten en transacties waarvoor toestemming is gevraagd.

Op grond van artikel 8 is het verboden om onder meer financiële diensten te verrichten aan enige natuurlijke of rechtspersoon ten behoeve van zakelijke activiteiten die in de gebieden zoals hierboven genoemd, worden verricht. Opgemerkt zij dat de aanduiding van personen in dit artikel anders is dan de aanduiding van personen tot wie de artikelen 6 en 7 zich richten.

Volgens artikel 9 is het verbod van artikel 8 niet van toepassing op telecommunicatie-, post- en juridische diensten die verenigbaar zijn met de onderhavige verordening en de verordeningen (EEG) nr. 990/93 en (EEG) nr. 1733/94 van de Raad van de Europese Gemeenschappen. Tevens is het verbod van artikel 8 niet van toepassing op:

a. diensten die noodzakelijk zijn voor humanitaire of andere uitzonderlijke doeleinden, zoals door het in artikel 5 genoemde comité goedgekeurd na onderzoek van elk afzonderlijk geval en

b. diensten die zijn goedgekeurd door de regering van de Republiek van Bosnië-Herzegovina;

voorzover de bevoegde autoriteiten zich ervan hebben vergewist dat aan de voorwaarden zoals genoemd onder a en b is voldaan.

Mogelijkheden voor ontheffing van het sanctieregime

Bedrijven die goederen die zijn aangewezen in het In- en Uitvoerbesluit landbouwgoederen 1980, wensen in of uit te voeren van en naar de gebieden in de Republiek Bosnië-Herzegovina die worden gecontroleerd door de Bosnische Serviërs, kunnen via de terzake aangewezen productieschappen aanvragen indienen ter verkrijging van een ontheffing.

Voor de overige goederen en economische activiteiten kunnen aanvragen worden ingediend bij de onder het Ministerie van Economische Zaken ressorterende Centrale Dienst voor In- en Uitvoer te Groningen.

Een verzoek tot ontheffing van het deel van het sanctieregime dat betrekking heeft op financiële transacties en activiteiten kan worden ingediend bij De Nederlandsche Bank N.V. die het, vergezeld van advies, doorgeleidt naar de Minister van Financiën, die mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken over het verzoek beslist.

Een verzoek tot ontheffing van het bepaalde in artikel 10 van verordening 2471/1994 van de Raad van de Europese Gemeenschap, kan, afhankelijk van de aard van de te vervoeren goederen, worden ingediend via het Ministerie van Economische Zaken of het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij. Behoudens gevallen van overmacht, zal inwilliging van een dergelijk verzoek afhangen van de toestemming van het VN-Sanctiecomité Joegoslavië en de Regering van de Republiek Bosnië-Herzegovina.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
H. A. F. M. O. van Mierlo

De Minister van Financiën,
G. Zalm

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
A. Jorritsma-Lebbink

De Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij a.i.,
A. P. W. Melkert

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
A. van Dok-van Weele